

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије, према коме Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношењем Закона о осигурању („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 70/04, 61/05, 85/05, 101/07, 63/09, 107/09, 99/11 и 119/12), системски је регулисана област осигурања имајући у виду, како регулативу Европске уније, регулативу земаља у окружењу, тако и степен развоја тржишта осигурања у Републици Србији.

Наведеним законом је, између осталог, утврђено (члан 15) да је друштво за осигурање дужно да реосигура обавезе из уговора изнад самопридржаја и то код друштва за реосигурање које је основано у складу са Законом о осигурању. Узимајући у обзир преговоре за приступање Републике Србије Светској трговинској организацији и с тим у вези захтева појединих чланица Светске трговинске организације да Србија омогући либерализацију послова реосигурања, ранијим изменама Закона о осигурању је предвиђена либерализација послова реосигурања (омогућавање реосигурања директно код страних реосигуравача) и то пет година од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији. С друге стране, Република Србија је учесница Пројекта регионалног осигурања од природних катастрофа за југоисточну Европу и Кавказ, програм реосигурања катастрофалних ризика и ризика од елементарних непогода (који је иницирала Светска банка). Основни циљ овог Пројекта је промоција развоја локалног тржишта осигурања у случају природних катастрофа и елементарних непогода, који ће омогућити локалној привреди и становништву куповину повољних производа осигурања од ризика природних катастрофа и временских непогода, који тренутно не постоје на комерцијалном тржишту. У циљу реализације наведеног Пројекта, у новембру 2009. године је у Швајцарској основана реосигуравајућа компанија Europa Reinsurance Facility Ltd (Europa Re – у даљем тексту: Европа Ре) чији акционари би требало да буду заинтересоване државе југоисточне Европе и Кавказа (до сада су поред Републике Србије укључене и Албанија и БЈР Македонија, док су Црна Гора и Босна и Херцеговина исказали заинтересованост за укључење у наведени Пројекат). У вези са наведеним Пројектом, Светска банка је одобрила зајам Републици Србији у износу од 5 милиона америчких долара, којим је извршена уплата учешћа Републике Србије као акционара у Европа Ре (зајам је потврђен Законом објављеним у „Службеном гласнику Републике РС – међународни уговори”, број 8/11). У јануару 2012. године Република Србија је потписала и Споразум акционара тако да је постала пуноправан акционар у Европа Ре. Као једна од обавеза Републике Србије, у вези са овим Пројектом и Зајмом, јесте и преузимање свих неопходних регулаторних активности које ће створити повољно регулаторно окружење за активности Европа Ре у Републици Србији тј. дати могућност директног реосигурања код страног реосигуравача (у које се убраја и Европа Ре) ризика природних катастрофа и временских непогода.

Законом је, такође, прописано да једно друштво за осигурање не може истовремено обављати послове животних и неживотних осигурања (члан 14), те је стога прописана обавеза раздвајања послова животних и послова неживотних осигурања за друштва за осигурање која су основана пре ступања на снагу закона (члан 234). Рок за раздвајање

послова животних и неживотних осигурања за поменута друштва за осигурање је 31. децембар 2013. године.

Имајући у виду да је у међувремену, значајним делом и услед финансијске кризе, дошло до даљег унапређења међународне регулативе из области осигурања, са нарочитим нагласком на јачању капиталне базе друштава за осигурање, на јачању управљања на бази управљања ризицима, као и на јачању улоге супервизора (нарочито супервизије групе), као и да се јавила потреба да се одређена решења из постојећег закона унапреде, Народна банка Србије и Министарство финансија учествују у изради новог Закона о осигурању. Нови закон о осигурању, који се налази у завршној фази израде ће, поред свега наведеног, на свеобухватнији начин уредити питање раздвајања пословања тзв. композитних друштава за осигурање.

С обзиром на значај новог Закона о осигурању, који представља даљи корак у регулативи области осигурања која треба да омогући даљи развој тржишта осигурања и одређену либерализацију послова осигурања и реосигурања, као и заинтересованост стручне јавности и учесника на тржишту осигурања да својим предлозима побољшају текст закона, по спроведеној јавној расправи, очекује се да нови закон буде предложен у првој половини наредне године, стога се предлаже продужење рока за раздвајање пословања тзв. композитних друштава за осигурање, како би се спречила правна несигурност услед неусклађености рокова и омогућио регулаторни оквир за пословање Европа Ре на тржишту Републике Србије, у складу са преузетим међународним обавезама

III. САДРЖИНА ЗАКОНА – ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. врши се допуна члана 15. Закона о осигурању на начин да се, изузетно од ст. 3. и 4. наведеног члана, друштву за осигурање даје могућност да целокупан ризик осигурања имовине од елементарних непогода и других опасности и природних непогода (града, мраза, земљотреса, поплаве и суше), као и осигурања финансијских губитака због лошег времена, непосредно реосигура у иностранству.

Чланом 2. врши се измена члана 234. Закона о осигурању на начин да се продужава рок до кога су организације за осигурање, које су на дан ступања Закона о осигурању обављале послове и животног и неживотног осигурања, дужне да Народној банци Србије поднесу доказе о разграничењу животних и неживотних осигурања.

Чланом 3. одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење Закона о измени и допуни Закона о осигурању по хитном поступку, сагласно члану 164. Пословника Народне скупштине Републике Србије, произлазе из чињенице да постојећи рок из члана 234. Закона о осигурању истиче 31. децембра 2013. године, тако да би се доношењем Закона о измени и допуни Закона о осигурању по хитном поступку, односно до 31. децембра 2013. године, спречила неусклађеност законских рокова. Такође, потребно је омогућити регулаторни оквир за пословање Европа Ре на тржишту Републике Србије, у складу са преузетим међународним обавезама.

